

Dosar nr. 3r-221/22

2-21126883-01-3r-14072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Paniș A.)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând recursul depus de Ion Munteanu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Munteanu împotriva Direcției generale locativ-comunală și amenajare cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Ion Munteanu împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La 24 august 2021, Ion Munteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției generale locativ-comunală și amenajare privind anularea ordinului xxx din 17 mai 2021 și a răspunsului nr.180/21 din 08 iulie 2021 cu privire la respingerea cererii prealabile, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea ca neîntemeiată (f.d.42).

La 28 februarie 2022, Munteanu Ion a depus apel împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii cu remiterea cauzei la re judecare (f.d.50).

Prin încheierea din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Ion Munteanu împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, emise în cauza în contencios administrativ la acțiunea înaintată de Ion Munteanu împotriva Direcției generale locativ-comunală și amenajare cu privire la anularea actului administrativ.

Încheierea din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată lui Ion Munteanu la 09 iunie 2022 (f.d.63).

La 24 iunie 2022, Ion Munteanu a depus recurs împotriva încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.66-72).

În motivarea recursului, recurentul a indicat că Direcției generale locativ-comunala și amenajare a emis, în total 5 (cinci) ordine de sancționare în privința sa, al 5-lea - destituirea din funcția deținută. Aceste ordine de sancționare au fost emise pentru a-l intimida și destitui din funcția deținută. Toate ordinele au fost contestate în termenul legal și se aflau pe rol în aceeași instanță de judecată, care au fost repartizate aleatoriu pentru examinare în fond.

Relatează că, la 20 decembrie 2021 a depus o cerere de conexare a dosarului, cu solicitarea de a fi transmis dosarul aflat în procedură de examinare a judecătorului Alexei Paniș, spre conexare la dosarul care se afla la judecătorul Vitalii Ciumac. Totodată, la 21 decembrie 2021 a depus o cerere de examinare a cererii de conexare în lipsa sa, deoarece părinții, fiind pensionari în vârstă înaintată, în a cea perioadă au fost programați la medic, fiind transportați de recurent.

Invocă faptul că instanța nu i-a comunicat finalitatea dosarului și a cererii de conexare, deși a întreprins măsuri legale pentru a afla informații privind soarta dosarului. A fost de câteva ori în incinta instanței, dar cu regret judecătorul Alexei Paniș nu a fost de găsit. La cancelaria judecătoriei i-au comunicat că dosarul este la judecător și nu pot să-i comunice nimic despre acest dosar, și fiindcă era pandemie, i s-a sugerat să revin telefonic. La sunete nu răspundea nimeni.

Doar la 11 februarie 2022, fiind citat legal în ședința de judecată într-o altă cauză, care se afla spre examinare la judecătorul Vitalie Ciumac, grefierul i-a comunicat că judecătorul Alexei Paniș nu mai lucrează, însă referitor la dosarul său a fost pronunțat dispozitivul hotărârii la 30 decembrie 2021.

Recurentul a explicat că din momentul primirii copiei dispozitivului hotărârii a depus apel simplu pentru a nu pierde termenul de atac în termen de 30 zile, așteptând expedierea copiei hotărârii motivate, dar până la momentul de față, nu a primit hotărârea motivată.

Referitor la anularea încheierii Curții de Apel a accentuat că este emisă ilegal și prematur, or în conținutul încheierii este menționat că se declară inadmisibil apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, deși Casa Națională de Asigurări Sociale nu are calitate procesuală, nu este parte pe dosar.

Menționează că, la materialele dosarului este dovada că doar la 11 februarie 2022 a fost primită copia dispozitivului hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar apelul a fost depus la 28 februarie 2022, în termenul de 30 zile de la data luării cunoștinței cu actul contestat, iar instanța de apel nu a ținut cont de faptul că apelantul nu a primit hotărârea motivată și nici informația cu privire la admiterea sau respingerea cererii de conexare.

Referitor la repunerea în termen a cererii de apel conform art. 116 CPC, solicită instanței de recurs de a repune în termen cererea de apel înaintată.

În conformitate cu art.242 din Codul administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea

contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 25 mai 2022, fiind notificată lui Ion Munteanu la 09 iunie 2022 (f.d.63).

Recursul a fost depus de recurent la 24 iunie 2022 prin intermediul poștei electronice (f.d.65-72).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La 14 iulie 2022, în adresa intimatului a fost expediată cererea de recurs depusă de recurent (f.d.82).

La 04 august 2022, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a depus referință prin care a comunicat că, la 01 martie 2022, Munteanu Ion a depus peste termen apel motivat împotriva hotărârii menționate și nu a solicitat repunerea în termen. Astfel, conform cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a declarat ca inadmisibil apelul depus de către Munteanu Ion împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Susține că toate acțiunile Direcției generale locativ-comunale și amenajare au fost desfășurate în conformitate cu legislația în vigoare.

Solicită respingerea recursului declarat de către Ion Munteanu privind casarea încheierii Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus Ion Munteanu și a menține încheierea din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău din considerentele ce urmează.

În corespundere cu articolul 241 alin.(1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei se constată că, la 24 august 2021, Ion Munteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției generale locativ-comunală și amenajare privind anularea ordinului xxx din 17 mai 2021 și a răspunsului nr.180/21 din 08 iulie 2021 cu privire la respingerea cererii prealabile, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul a fost citat pentru a se prezenta la ședința de judecată, fiind în cunoștință de cauză despre ședințele de examinare a acțiunii depuse, fapt confirmat prin înscrisurile din dosar (f.d.15-16,26,33-34,35-36).

Mai mult ca atât, pentru ședința din 30 decembrie 2021 a fost depusă cerere de amânare (f.d.37-38).

Conform art.218 lit.c) din Codul administrativ, participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea ca neîntemeiată (f.d.42).

La 28 februarie 2022, Munteanu Ion a înaintat cerere de apel nemotivată, solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care pretențiile formulate în instanța de fond să fie admise integral (f.d. 50).

Prin încheierea din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Ion Munteanu împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, emise în cauza în contencios administrativ la acțiunea înaintată de Ion Munteanu împotriva Direcției generale locativ-comunală și amenajare cu privire la anularea actului administrativ.

La 24 iunie 2022, Ion Munteanu a depus recurs împotriva încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat repunerea în termenul de depunere a apelului (f.d.66-72)

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu articolul 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, în corespundere cu art.236 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă.

Articolul 232 alin.(1) din Codul administrativ reglementează expres că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii. Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Din această ipoteză rezultă că participanții la proces, fiind interesați în soarta soluționării litigiului în care sunt implicați, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale. Astfel, reclamantul trebuia să facă uz de toate drepturile sale procedurale, pentru a lua cunoștință de hotărârea judecătorească pronunțată asupra fondului cauzei.

La caz, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 30 decembrie 2021, fiind plasat pe portalul instanței de judecată la 31 decembrie 2021, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă de către Ion Munteanu abia la 28 februarie 2022, deși Ion Munteanu a fost citat legal la examinarea acțiunii în prima instanță și a efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ, depunând cereri de conexare, examinare în lipsă și amânare a ședinței, inclusiv celei din 30 decembrie 2021. Aceste circumstanțe denotă că recurentul cunoștea despre data și ora ședinței de judecată în care a fost adoptată soluția, la caz.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin prisma art.24, alin.(1) din Codul administrativ, reclamantul și reprezentantul acestuia avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă și la un interval rezonabil de timp să se intereseze prin mijloace eficiente dacă a fost sau nu pronunțată hotărârea și care este soluția pronunțată prin această hotărâre. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a dreptului de acces la instanță și declararea în termen a căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art.232 alin.(1) coroborat cu art.236 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze

securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia). La fel, în cauza Ponomaryov v. Ucraina, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Continuând șirul logic al dezideratelor expuse mai sus, instanța de recurs apreciază ca neviabil argumentul invocat de către Ion Munteanu, precum că nu i-a fost expediată copia dispozitivului hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și nu a avut posibilitate să formuleze un apel motivat, or în temeiul art.218 lit.c) din Codul administrativ, participanții la proces care au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Mai mult ca atât, legiuitorul, în dispozițiile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a condiționat începutul curgerii termenului pentru depunerea apelului nemotivat anume de data pronunțării dispozitivului și nu a notificării acestuia, fapt ce nu poate fi ignorat de Ion Munteanu.

În lumina acestor circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Ion Munteanu împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Referitor la cererea de repunere în termen, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Conform art.237 din Codul Administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

La rândul său, art.65 din Cod stipulează expres că repunerea în termen poate fi dispusă doar în cazul în care o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal și la cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază.

Din materialele cauzei, rezultă cert că recurentul nu a solicitat repunerea în termen la momentul depunerii apelului. Cu o astfel de cerere a intervenit doar în

instanța de recurs, fără a argumenta omisiunea înaintării unei astfel de cerință instanței de apel.

Totodată, argumentele expuse de recurent referitor la motivele omiterii termenului de depunere a apelului nu corespund exigențelor stabilite de norma legală pre-citată.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Deși recurentul pretinde că ar fi întreprins toate măsurile pentru a afla informația pertinentă privind examinarea cauzei respective, instanța de recurs relevă că dispozitivul hotărârii contestate a fost plasat pe portalul instanțelor de judecată, fapt ce vine să contrazică afirmațiile recurentului privind imposibilitatea de a depune apel în termen.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de Ion Munteanu împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Ion Munteanu și se menține încheierea din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii:

Nina Vascan

Aliona Miron